

**Державний вищий навчальний заклад
«Ужгородський національний університет»
Міністерства освіти і науки України**

**Електронне наукове видання
«Порівняльно-аналітичне право»**

№ 5, 2018

**Ужгородський національний університет
Ужгород 2018**

Порівняльно-аналітичне право – електронне наукове фахове видання юридичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:	Бисага Юрій Михайлович – доктор юридичних наук, професор
Заст. гол. редактора:	Бєлов Дмитро Миколайович – доктор юридичних наук, професор
Відповідальний секретар:	Рогач Олександр Янович – доктор юридичних наук, професор
Члени редакційної колегії:	Бедь Віктор Васильович – доктор юридичних наук, професор; Білаш Олександр Володимирович – доктор теології, кандидат юридичних наук, доцент; Гайніш Едіта – доктор права, доктор філософії у сфері права (Словацька Республіка); Громовчук Мирослава Володимирівна – кандидат юридичних наук, доцент; Дрозд Олексій Юрійович – доктор юридичних наук, доцент; Жежихова Мартина – кандидат юридичних наук (Словацька Республіка); Лазур Ярослав Володимирович – доктор юридичних наук, професор; Лемак Василь Васильович – доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України; Мраз Станіслав – доктор юридичних наук, професор (Словацька Республіка); Рогач Іван – кандидат юридичних наук (Словацька Республіка); Севрюков Олександр Павлович – доктор юридичних наук, професор (Російська Федерація); Семерак Олександр Созонович – кандидат юридичних наук, професор; Сідак Микола Васильович – доктор юридичних наук, професор; Станіш Пьотр – доктор права, професор (Республіка Польща); Ступник Ярослав Валерійович – кандидат юридичних наук, доцент; Уканов Казбек – доктор юридичних наук, професор (Республіка Казахстан); Фазиконі Василь Георгійович – кандидат юридичних наук, професор; Федоренко Владислав Леонідович – доктор юридичних наук, професор; Шекк Олена Олександрівна – кандидат юридичних наук, доцент (Російська Федерація); Ярема Василь Іванович – доктор економічних наук, професор.

Видання «Порівняльно-аналітичне право» включено до переліку наукових фахових видань, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук з юридичних дисциплін.

Наказ Міністерства освіти і науки України № 463 від 25 квітня 2013 р.

Електронне наукове фахове видання «Порівняльно-аналітичне право» включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus International (Республіка Польща)

*Рекомендовано до опублікування Вченою радою
ДВНЗ «Ужгородський національний університет», протокол № 11 від 19.11.2018 року*

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1

ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА;
ІСТОРІЯ ПОЛІТИЧНИХ І ПРАВОВИХ УЧЕНЬ**Берназюк Я.О.**МОТИВОВАНІСТЬ СУДОВОГО РІШЕННЯ ЯК ГАРАНТІЯ РЕАЛІЗАЦІЇ
ПРИНЦИПУ ВЕРХОВЕНСТВА ПРАВА.....18**Богачова Л.Л.**

ФУНКЦІЇ ПІДЗАКОННОЇ НОРМОТВОРЧОСТІ У МЕХАНІЗМІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ.....22

Бутирін Є.О.ЗЕМСЬКІ ДІЛЬНИЧНІ НАЧАЛЬНИКИ ЯК ОРГАН
АДМІНІСТРАТИВНО-ДВОРЯНСЬКОЇ ОПІКИ НАД ВОЛОСНИМ СУДОМ.....25**Гордуз О.А.**

СУД ПРИСЯЖНИХ: ІСТОРІЯ ТА СУЧАСНІСТЬ.....29

Єфремова О.П.

ПРИЧИНИ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ.....32

Козинець І.Г., Лозицька Я.А.

ПРАВОВИЙ РЕЖИМ КОЛОНАТУ В РИМСЬКІЙ ІМПЕРІЇ.....34

Мельник О.О.СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВЕ СТАНОВИЩЕ СЕЛЯНСТВА ПРАВОБЕРЕЖНОЇ УКРАЇНИ
ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ ХІХ СТОЛІТТЯ.....37**Поляцко А.В., Юриньць Ю.Л.**ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ ІНСТИТУТУ
СУДУ ПРИСЯЖНИХ В УКРАЇНІ.....41**Рябовол Л.Т.**

«ПРАВОРозУМІННЯ» ЯК КАТЕГОРІЯ ЮРИДИЧНОЇ НАУКИ.....47

Хаустова М.Г., Цикалю А.О.

ІДЕОЛОГІЧНА СКЛАДОВА ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ В УМОВАХ ЇЇ МОДЕРНІЗАЦІЇ.....50

Шевченко В.С.ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ МОВНОЇ ПОЛІТИКИ
У КОНТЕКСТІ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ УКРАЇНИ.....54

РОЗДІЛ 2

КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО; МУНІЦИПАЛЬНЕ ПРАВО

Алмаші М.М.КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВИЙ СТАТУС КОРИННОГО
МАЛОЧИСЕЛЬНОГО НАРОДУ СААМІ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ ФІНЛЯНДІЇ.....58**Алмаші І.М.**

ПРАВА ЛЮДИНИ В УМОВАХ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУВАННЯ.....61

Барнич К.І.СВОБОДА ХУДОЖНЬОГО ВИРАЖЕННЯ ПОГЛЯДІВ: ВПЛИВ ПРЕЦЕДЕНТНОЇ ПРАКТИКИ
ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ НА СУДОВУ ПРАКТИКУ УКРАЇНИ.....64**Бслов Д.М., Громовчук М.В.**НОРМА КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА ТА ПРАВОВИЙ СТАТУС ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА
В КОНСТИТУЦІЙНОМУ ПРАВІ УКРАЇНИ: ДЕЯКІ ПИТАННЯ СПІВВІДНОШЕННЯ.....67**Галіахметов І.А.**

ДИСЦИПЛІНАРНІСТЬ ЯК СКЛАДНИК ПРЕДМЕТА МУНІЦИПАЛЬНОГО ПРАВА.....70

Лучко М.О.

ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ В УКРАЇНІ.....73

Піфко О.О.ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА НА ОБ'ЄДНАННЯ
У ПРОФЕСІЙНІ СПІЛКИ В УКРАЇНІ ТА ОКРЕМИХ КРАЇНАХ ЄС: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ.....79**Попович Т.П.**МІСЦЕ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ В СИСТЕМІ ЗАХИСТУ
ПРАВ ЛЮДИНИ ДЕРЖАВ ЦЕНТРАЛЬНОЇ ЄВРОПИ.....82

Сметана В.В. ПОНЯТТЯ ТА ПРИНЦИПИ ПРАВОЗАХИСНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ.....	86
Тернавська В.М. ПРИНЦИПИ СУЧАСНОЇ КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ.....	89
Туришча О.О. КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО СПОРТУ УКРАЇНИ ЗА ЧАСІВ НЕЗАЛЕЖНОСТІ.....	92
Цимбалістий Т.О., Зазуляк А.В., Мужилівська І.І. ПОЛІТИЧНІ ПАРТІЇ В УКРАЇНІ: ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ СТАТУСУ.....	95
Швець Ю.Ю. РОЗВИТОК ТА СУЧАСНИЙ СТАН НАЦІОНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ПРАВА ОСОБИ НА ОХОРОНУ ЗДОРОВ'Я.....	99
РОЗДІЛ 3	
ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО І ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС; СІМЕЙНЕ ПРАВО; МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО	
Антонюк О.І. ПРАВОВА ПРИРОДА КЛІНІЧНИХ ВИПРОБУВАНЬ.....	103
Блажівська Н.С. РЕЧОВІ ПРАВА НА ЧУЖЕ МАЙНО В ПРАКТИЦІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ.....	107
Долинська М.С. ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ДОСТУПУ ДО ПОСАДИ НОТАРІУСА ПО ЗАКОНОДАВСТВУ УКРАЇНИ ТА ПОЛЬЩІ.....	111
Затворнюк О.С. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ, ЩО ВИНИКАЮТЬ УНАСЛІДОК ДІЙ, ЯКІ ОБМЕЖУЮТЬ КОНКУРЕНЦІЮ В МІЖНАРОДНОМУ ПРИВАТНОМУ ПРАВІ.....	115
Кривобок С.В. ДО ПРОБЛЕМИ ОБОРОТОЗДАТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ЄДИНОГО МАЙНОВОГО КОМПЛЕКСУ	118
Кройтор В.А. ФОРМИ ВЛАСНУВАННЯ ДІТЕЙ-СИРІТ ТА ДІТЕЙ, ПОЗБАВЛЕНИХ БАТЬКІВСЬКОГО ПІКЛУВАННЯ.....	122
Лісніча Т.В. ВИКОРИСТАННЯ ПОНЯТТЯ «ТОЛЕРАНС» У ЗАКОНОДАВСТВІ ТА КОМЕРЦІЙНІЙ ПРАКТИЦІ.....	128
Мартинюк В.А. ХАРАКТЕРИСТИКА ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ПРИРОДНИХ ОБ'ЄКТІВ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ.....	130
Менджул М.В. ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПРИНЦИПІВ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ СІМЕЙНИХ ВІДНОСИН В ПІВДЕННО-ЄВРОПЕЙСЬКИХ ДЕРЖАВАХ.....	133
Несінова С.В. АЛІМЕНТИ НА ДИТИНУ: НОВЕЛИ ЗАКОНОДАВСТВА Й ОСОБЛИВОСТІ СТЯГНЕННЯ З 2018 РОКУ.....	136
Погребняк В.Я. ПЕРЕХІД СУБ'ЄКТИВНИХ ЦИВІЛЬНИХ ПРАВ В АБСОЛЮТНОМУ ПРАВОВІДНОШЕННІ В КОНТЕКСТІ ТЕОРІЇ ПЕРЕМІНИ ОСІБ.....	140
Поліщук М.Г., Кукса О.О. СУДОВИЙ ПРЕЦЕДЕНТ У ЦИВІЛЬНО-ПРОЦЕСУАЛЬНОМУ ПРАВІ.....	143
Поліщук М.Г., Сердюкова Н.В. НОВОВИЯВЛЕНІ ОБСТАВИНИ У ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ.....	145
Рассказова В.В. МІСЦЕ І ЗНАЧЕННЯ ВІДСТУПНОГО У ЦИВІЛЬНОМУ ПРАВІ УКРАЇНИ.....	147
Святошнюк А.Л. ОКРЕМІ АСПЕКТИ ДОГОВІРНОГО РЕГУЛЮВАННЯ У ЦИВІЛЬНОМУ ПРАВІ УКРАЇНИ.....	150

РОЗДІЛ 4

ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО, ГОСПОДАРСЬКО-ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО

Грудницька С.М., Руденко Л.Д.

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ РИНКІВ ЕЛЕКТРИЧНОЇ ЕНЕРГІЇ В УКРАЇНІ
ТА ІНШИХ КРАЇНАХ: ПОРІВНЯЛЬНО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ.....153

Запорожець О.Є., Руденко Л.Д.

КОРПОРАТИВНИЙ ДОГОВІР: ПОРІВНЯЛЬНО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ.....158

Іванова К.Ю.

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ДОГОВІРНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТРАНСФЕРУ ТЕХНОЛОГІЙ.....160

Тимошенко О.А.

ПУБЛІЧНА ІНФОРМАЦІЯ ТА ІНФОРМАЦІЯ, ЩО СТАНОВИТЬ
СУСПІЛЬНИЙ ІНТЕРЕС, У ДІЯЛЬНОСТІ ПРИВАТНИХ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ.....164

Хомко Л.В.

ЕЛЕКТРОННІ СЕРВІСИ У СФЕРІ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....167

РОЗДІЛ 5

ТРУДОВЕ ПРАВО; ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Полішко Н.Л.

РЕАЛІЗАЦІЯ ОСНОВНИХ ЗАСАД ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ ПІД ЧАС ПРИЙНЯТТЯ ЖІНОК НА СЛУЖБУ
ДО НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ І ПЛЯХИ ВИРІШЕННЯ.....170

Соловійов О.В.

ПОНЯТТЯ Й ОЗНАКИ НЕЩАСНОГО ВИПАДКУ НА ВИРОБНИЦТВІ
ЯК СТРАХОВОГО ВИПАДКУ В СОЦІАЛЬНОМУ СТРАХУВАННІ.....172

РОЗДІЛ 6

ЗЕМЕЛЬНЕ ПРАВО; АГРАРНЕ ПРАВО; ЕКОЛОГІЧНЕ ПРАВО; ПРИРОДОРЕСУРСНЕ ПРАВО

Біленко А.О., Біловол В.С.

ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА ОСОБИСТОГО СЕЛЯНСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА.....177

Драницька О.С., Полух Х.М.

ЕКОЛОГІЧНІ ПИТАННЯ ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ БЛАГОУСТРОЮ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТИВ.....180

Курман Т.В.

РЕГІОНАЛЬНА АГРАРНА ПОЛІТИКА В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА: ПРАВОВІ ПИТАННЯ.....183

Трегубенко Г.П., Воронова Т.С., Гончаренко І.В.

ЗАБРУДНЕННЯ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ АВТОТРАНСПОРТОМ:
РИЗИКИ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ ТА РЕГУЛЮВАННЯ ПРАВОВИХ АСПЕКТІВ.....186

РОЗДІЛ 7

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС; ФІНАНСОВЕ ПРАВО; ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО

Атаманчук Н.І.

СТАВКИ ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ В УКРАЇНІ ТА КРАЇНАХ
ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ.....190

Бондаренко О.С., Нізамієв Р.М.

АНАЛІЗ ПРОБЛЕМ КАДРОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ТА КАДРОВОЇ ПОЛІТИКИ
ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ.....193

Бостан С.К., Бессонова Д.А.

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ ТУРЕЧЧИНИ: СТРУКТУРА, ОБОВ'ЯЗКИ ПОВНОВАЖЕННЯ.....197

Гарбінська-Руденко А.В.

ПРАВОВІ АСПЕКТИ ВРЕГУЛЮВАННЯ ПОДВІЙНОГО ОПОДАТКУВАННЯ
МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ОКРЕМИМИ ЗАРУБІЖНИМИ КРАЇНАМИ.....200

Гармаш В.В.

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ ПІДГОТОВКИ ПРАЦІВНИКІВ ПОЛІЦІЇ
ДЛЯ КІНОЛОГІЧНИХ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ.....203

Дмитрик А.Б. ЗМІСТОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ АДМІНІСТРАТИВНОЇ СПРАВИ ПРО ОСКАРЖЕННЯ РІШЕНЬ ПРО ЗАСТОСУВАННЯ ЗАХОДІВ ВПЛИВУ ЗА ПОРУШЕННЯ БЮДЖЕТНОГО ЗАКОНОДАВСТВА.....	206
Жуков С.В. ПИТАННЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОБРОЧЕСНОСТІ СУДДІВ.....	212
Калатур М.В. АДМИНИСТРАТИВНО-ПРАВОВОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ ОРГАНИЗАЦИИ И ФУНКЦИОНИРОВАНИЯ СЛЕДСТВЕННЫХ ОРГАНОВ БЕЗОПАСНОСТИ.....	214
Кириченко Ю.М. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ТА МІСЦЕ В НИХ АДМІНІСТРАТИВНОГО ЗАКОНОДАВСТВА.....	218
Кобзаренко М.О. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОКУРОРА В МЕЖАХ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРОЦЕСУ.....	221
Макаренко Н.О. ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНОГО КОНТРОЛЮ У СФЕРІ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	224
Мамчур Л.О. ІНФОРМАТИЗАЦІЯ ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНІВ ПРОКУРАТУРИ ІЗ ПРАВООХОРОННИМИ ОРГАНАМИ: АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ.....	227
Мозговий О.О. ГАРАНТІЇ ДІЯЛЬНОСТІ СЕРВІСНИХ ЦЕНТРІВ МІНІСТЕРСТВА ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ.....	230
Моїсєєв М.С. ДО ПИТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ СТРУКТУРИ ДЕРЖАВНОГО БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ УКРАЇНИ.....	233
Обідник Б.М. ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ АНТИКОРУПЦІЙНОГО СУДУ В ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇНАХ І МОЖЛИВІ ШЛЯХИ ЇХ ВПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ.....	236
Окопник О.М., Чубар Д.Ю. ОСНОВИ ПОЛЬСЬКОЇ МОДЕЛІ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ЯК СКЛАДОВОЇ ЧАСТИНИ ЕФЕКТИВНОГО РОЗВИТКУ ДЕМОКРАТИЧНОЇ КРАЇНИ.....	239
Проць І.М. ОКРЕМІ АСПЕКТИ ЮРИДИЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПРАВОПОРУШЕННЯ У БЮДЖЕТНІЙ СФЕРІ.....	241
Ростовська К.В. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ.....	244
Скрипа Є.В. КОНТРОЛЬНО-НАГЛЯДОВІ АДМІНІСТРАТИВНІ ПРОЦЕДУРИ У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ НА АВТОМОБІЛЬНОМУ ТРАНСПОРТІ.....	247
Тронько О.В., Довгаль Ю.С. ДЕЯКІ АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ: АНАЛІЗ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДОСВІДУ.....	250
Харенко О.В., Кальна В.С. СУЧАСНИЙ СТАН ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО РОЗСУДУ В УКРАЇНІ.....	254
Химан Б.Ю. МИТНА СПРАВА У РОЗВИНУТИХ КРАЇНАХ СВІТУ (США, ПОЛЬЩА): ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА МОЖЛИВОСТІ ЗАПРОВАДЖЕННЯ У НАЦІОНАЛЬНУ ПРАВОВУ СИСТЕМУ.....	258
Цуркан О.П. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ.....	261
Янішевська К.Д. ВЗАЄМОДІЯ ПОДАТКОВОГО АГЕНТА ТА ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ В ІНФОРМАЦІЙНІЙ СФЕРІ.....	264

Ярема О.Г. РЕАЛІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	268
--	-----

РОЗДІЛ 8

КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО ТА КРИМІНОЛОГІЯ; КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧЕ ПРАВО

Дімітров М.К. ОСОБЛИВОСТІ СУСПІЛЬНО НЕБЕЗПЕЧНОЇ ДІЇ ПРИ ПОГРОЗІ.....	272
--	-----

Драгоненко А.О., Поляк Ю.М. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА НЕЗАКОННОЇ ТОРГІВЛІ ДОНОРСЬКИМИ ОРГАНАМИ ТА ТКАНИНАМИ ЛЮДИНИ.....	275
---	-----

Єрмак О.В., Іваньков О.І. ДО ПИТАННЯ ПРО КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВЕ ЗНАЧЕННЯ ВСТАНОВЛЕННЯ ВІКУ НЕПОВНОЛІТНЬОГО.....	278
---	-----

Іваньков І.В., Мельниченко І.П. ІСТОРИКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПОКАРАННЯ У ВИДІ ДОВІЧНОГО ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ НА ТЕРЕНАХ УКРАЇНИ.....	280
---	-----

Кабанець Л.В. ЗАХОДИ ЗАПОБІГАННЯ НЕЗАКОННОМУ ПОЗБАВЛЕННЮ ВОЛІ АБО ВИКРАДЕННЮ ЛЮДИНИ	283
--	-----

Карунік С.М. ДОСВІД ПРОВІДНИХ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН У СФЕРІ ЗАПОБІГАННЯ ЗЛОЧИННОСТІ НЕПОВНОЛІТНІХ	286
---	-----

Козаченко В.В., Семенгіна Д.І. БУЛІНГ В УКРАЇНІ ЯК НОВЕ ПОНЯТТЯ ХУЛІГАНСТВА СЕРЕД НЕПОВНОЛІТНІХ.....	289
--	-----

Костюк В.В. ЗАКОНОДАВЧЕ ЗАКРІПЛЕННЯ ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННОСТІ У СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В УКРАЇНІ.....	292
--	-----

Кулик К.Д. ФАКТОРИ, ЩО СПРІЯЮТЬ ВЧИНЕННЮ РОЗБЕЩЕННЯ НЕПОВНОЛІТНІХ В УКРАЇНІ.....	295
--	-----

Лефтеров Л.В. КРИМІНОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ШАХРАЙСТВ, УЧИНЕНИХ ІЗ ВИКОРИСТАННЯМ КОМП'ЮТЕРНИХ МЕРЕЖ.....	299
--	-----

Оробець К.М. ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛІЗАЦІЇ ТА ДЕКРИМІНАЛІЗАЦІЇ КОРУПЦІЙНИХ ЗЛОЧИНІВ У КОНТЕКСТІ АКСІОЛОГІЧНОГО ПІДХОДУ.....	302
--	-----

Пивоваров В.В., Кобринський Т.В. КРИМІНОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ЗАХИСТУ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ У ВИБОРЧОМУ ПРОЦЕСІ.....	305
--	-----

Сокол В.М. ЗАХОДИ ЗАПОБІГАННЯ ЗЛОЧИННОСТІ У СФЕРІ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	309
---	-----

Ступник Я.В., Горінецький Й.І. КРИМІНОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ МЕХАНІЗМУ ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННОСТІ	312
--	-----

Цуцкірідзе М.С. ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ СЛІДЧОГО.....	315
---	-----

Чернишов Г.М. КІБЕРШАХРАЙСТВО: ВИЗНАЧЕННЯ ТА КРИМІНОЛОГІЧНІ ПОКАЗНИКИ.....	318
--	-----

РОЗДІЛ 9

КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА КРИМІНАЛІСТИКА; СУДОВА ЕКСПЕРТИЗА; ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

Башта І.І., Демчик Є.О. ЩОДО ПИТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА У СФЕРІ ПРОТИДІЇ ТА ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ.....	322
--	-----

Башта І.І., Леган О.А. ЩОДО ПИТАННЯ ЗНАЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ.....	325
---	-----

Глиняний О.В. ПРОЦЕСУАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ СЛІДЧОГО (ПРОКУРОРА), СПРЯМОВАНА НА ПІДГОТОВКУ ДО СКЛАДАННЯ ОБВИНУВАЛЬНОГО АКТА.....	327
Зайцев О.В. ПРАВОВИЙ СТАТУС СЛІДЧОГО ЗА ЧИННИМ КРИМІНАЛЬНИМ ПРОЦЕСУАЛЬНИМ КОДЕКСОМ УКРАЇНИ ТА ЗА КРИМІНАЛЬНО-ПРОЦЕСУАЛЬНИМ КОДЕКСОМ УКРАЇНИ 1960 РОКУ: ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА.....	331
Ламах Т.Б. ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ РОЗСЛІДУВАННЯ МАСОВИХ ЗАВОРУШЕНЬ.....	334
Лисеюк А.М., Бойко М.Л. ВИДИ ПОСЛУГ, ЯКІ МОЖУТЬ НАДАВАТИСЯ СУБ'ЄКТАМИ ПРИВАТНОЇ ДЕТЕКТИВНОЇ (РОЗШУКОВОЇ) ДІЯЛЬНОСТІ: РЕАЛЬНІСТЬ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	338
Лудчак П.Я. РЕАЛІЗАЦІЯ ЗАСАДИ МОВИ В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ В ЗАКОНОДАВСТВІ УКРАЇНИ ТА ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН.....	340
Максимів Л.В., Максимів О.Д. ТИМЧАСОВИЙ ДОСТУП ДО РЕЧЕЙ І ДОКУМЕНТІВ: ДЕЯКІ АСПЕКТИ.....	343
Скотинюк Я.А. ОСОБЛИВОСТІ ЗМАГАЛЬНОСТІ СТОРІН ПІД ЧАС РОЗГЛЯДУ КРИМІНАЛЬНИХ СПРАВ У СУДІ ПРИСЯЖНИХ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ УКРАЇНИ.....	346
Фещин М.А. ЩОДО ОСОБЛИВОСТЕЙ ПРОВЕДЕННЯ НЕГЛАСНИХ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ КИШЕНЬКОВИХ КРАДІЖОК.....	349
РОЗДІЛ 10	
СУДОУСТРІЙ; ПРОКУРАТУРА ТА АДВОКАТУРА	
Борзенкова В.І., Овсяннікова О.О. ДО ПИТАННЯ УПРАВЛІННЯ КОНФЛІКТАМИ В РОБОТІ СУДУ.....	353
Кулик А.О. ДО ПИТАННЯ ПРО НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО АГЕНТСТВА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ (НАЗК).....	356
Параниця С.П., Змигрович Д.І. ОСОБЛИВОСТІ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ІЮСТИЦІЇ В ОКРЕМИХ КРАЇНАХ.....	359
РОЗДІЛ 11	
МІЖНАРОДНЕ ПРАВО	
Булас Н.А. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕЛЕКТРОННОЇ ТОРГІВЛІ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ.....	362
Дешко Л.М. RESTITUTIO IN INTEGRUM: ПІДХОДИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ.....	365
Зельцер М.І. ВИКЛИКИ НАЦІОНАЛЬНІЙ СИСТЕМІ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ У СВІТЛІ УНІВЕРСАЛЬНОГО ПЕРІОДИЧНОГО ОГЛЯДУ.....	369
Зенін А.Д. ІННОВАЦІЇ ЯК ПРЕДМЕТ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ МІЖДЕРЖАВНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА.....	372
Киселева Е.В. МИГРАЦІЯ В ДІЯЛЬНОСТІ МЕЖДУНАРОДНЫХ МЕЖПРАВИТЕЛЬСТВЕННЫХ ОРГАНИЗАЦИЙ ОБЩЕЙ КОМПЕТЕНЦИИ.....	376
Копча В.В. ПРАВОСУДДЯ В ДЕРЖАВІ, ЗАСНОВАНІЙ НА ВЕРХОВЕНСТВІ ПРАВА: МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ КРИТЕРІЇ.....	379
Кукшинова О.О., Кушнерова Г.П. ОСОБЛИВОСТІ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПРОТИДІЇ НЕЗАКОННОМУ ОБІГУ НАРКОТИКІВ НА МОРІ.....	384

Шапіро В.С., Куцомеля І.І.

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ
УПРАВЛІННЯ СЛУЖБИ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ.....388

Шперун Х.В.

ЧЛЕНСТВО У МІЖНАРОДНОМУ ВАЛЮТНОМУ ФОНДІ.....391

Яцишин М.Ю.

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВОГО
СПІВРОБІТНИЦТВА У БОРОТЬБІ З КІБЕРЗЛОЧИННІСТЮ.....395

РОЗДІЛ 12

ФІЛОСОФІЯ ПРАВА

Савенко В.В.

НОРМАТИВНА ЗУМОВЛЕНІСТЬ ПРАВОВОЇ РЕАЛЬНОСТІ ЯК ФОРМИ БУТТЯ СУСПІЛЬСТВА.....399

Сировацький В.І.

ОНТОЛОГІЧНИЙ ЗМІСТ ТЕМПОРАЛЬНО-ПРОСТОРОВИХ
СКЛАДОВИХ ЧАСТИН ДЕРЖАВНОГО ПРИМУСУ.....402

РЕЦЕНЗІЇ

Вовк В.М.

РЕЦЕНЗІЯ НА МОНОГРАФІЮ Н.І. БРОВКО
«ФІЛОСОФСЬКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ПРАВОСВІДОМОСТІ
ОСОБИСТОСТІ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ».....405

РОЗДІЛ 9

КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА КРИМІНАЛІСТИКА; СУДОВА ЕКСПЕРТИЗА; ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

УДК 354:35.076

ЩОДО ПИТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА У СФЕРІ ПРОТИДІЇ ТА ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ

ON THE ISSUE OF THE ORGANIZATION OF INTERNATIONAL COOPERATION IN THE FIELD OF COUNTERING AND PREVENTION OF CORRUPTION

Башта І.І.,

*кандидат юридичних наук,**доцент кафедри оперативно-розшукової діяльності**Національного університету державної фіскальної служби України*

Демчик Є.О.,

*магістрант кафедри оперативно-розшукової діяльності**Національного університету державної фіскальної служби України*

Статтю присвячено дослідженню питання організації міжнародного співробітництва у сфері протидії та запобігання корупції. Досліджено нормативно-правовий аспект організації міжнародного співробітництва у цій сфері. Визначено позицію України як суб'єкта міжнародної боротьби із корупцією.

Ключові слова: корупція, міжнародне співробітництво, корупційні схеми.

Статья посвящена исследованию вопроса организации международного сотрудничества в сфере противодействия и предотвращения коррупции. Исследован нормативно-правовой аспект организации международного сотрудничества в этой сфере. Определена позиция Украины как субъекта международной борьбы с коррупцией.

Ключевые слова: коррупция, международное сотрудничество, коррупционные схемы.

The article is devoted to the research of the organization of international cooperation in the field of counteraction and prevention of corruption. The normative-legal aspect of organization of international cooperation in this sphere is explored. The position of Ukraine as the subject of international fight against corruption is determined.

Key words: corruption, international cooperation, corruption schemes.

Постановка проблеми. Корупція (як правове явище) притаманна будь-якій державі та спостерігалася в усі періоди існування людства. Але тільки у другій половині XX ст. боротьба з корупцією у низці країн стала частиною державної політики. Поширення хабарництва в органах державної влади, зрощення бізнесу і політики, організованої злочинної діяльності, переважання в діяльності управлінських структур особистих та корпоративних інтересів над загальнонаціональними визнані нашою державою як загрози національним інтересам і національній безпеці України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Підґрунтям для подальшого дослідження проблем взаємодії у галузі боротьби з корупцією є праці таких учених, як Л.І. Аркуша, О.М. Бандурка, І.І. Басецький, В.Т. Білоус, В.Л. Грохольський, О.Ф. Долженков, О.О. Дульський, В.В. Дурдинець, С.М. Іншаков, О.Г. Кальман, М.І. Камлик, І.П. Козаченко, В.М. Корнієнко, Я.Ю. Кондратьєв, Ю.Ф. Кравченко, О.В. Кузьменко, О.Н. Литвак, В.В. Лунєєв, Є.І. Макаренко, М.І. Мельник, М.О. Потебенько, О.Я. Прохоренко, І.В. Пшеничний, О.П. Рябченко, І.В. Сервецький, М.І. Хавронюк, В.І. Шакур, І.Р. Шинкаренко та ін.

Однак дослідження цієї проблематики не досить повне і всебічне. Водночас в опублікованих працях фахівців містяться досить цікаві оригінальні ідеї і пропозиції.

Мета роботи полягає у тому, щоб на основі вивчення теоретичних та нормативних джерел і узагальнення аналізу практичної діяльності виокремити особливості організації міжнародної взаємодії щодо протидії корупції.

Виклад основного матеріалу дослідження. Корупція є однією з найактуальніших соціальних проблем сучасності. Деякі дослідники взагалі вважають, що корупція стала основною політичною проблемою кінця XX століт-

тя. За будь-яких підходів та оцінок однозначним є одне, що корупція є проблемою, розв'язання якої для багатьох країн є надзвичайно актуальною справою. Це стосується й України, високий рівень корумпованості якої визнано її політичним керівництвом, законодавчим органом, вітчизняними та зарубіжними аналітиками, відповідними міжнародними інституціями [1].

Щоб протидіяти корупції, треба знати і розуміти, що це за явище, як і чому воно з'явилося в Україні, наскільки глибоко вразило суспільство, економіку та політику, яке середовище сприяє корумпованості державних службовців і які інструменти має громадянське суспільство, аби викривати і боротися з корупцією [2].

Сучасні тенденції розвитку суспільства свідчать про все глибшу інтеграцію та інтернаціоналізацію суспільних відносин. Корупційні прояви з кожним роком все частіше перетинають кордони та набувають транснаціонального характеру. Висока мобільність і прагнення приховувати корупційну діяльність за рахунок використання механізмів легалізації доходів робить практично неможливою ефективну протидію цьому явищу зусиллями однієї держави систематично вжити адекватних заходів без залучення механізмів міжнародного співробітництва.

Причинами, що породжують транснаціональну злочинність та пов'язану з нею корупцію прийнято вважати нерівномірний розподіл благ, що призводить до виникнення нерівності в межах однієї країни та між державами. Це призводить до конфлікту інтересів різних груп населення і є детермінантом корупції. Ще одним із важливих детермінантів корупції є збільшення розриву між найбагатшими та найбіднішими верствами населення.

Одним із перших міжнародних документів, яким на міжнародному рівні розпочиналася протидія корупції,

е ухвалена 15 грудня 1975 року резолюція Генеральної Асамблеї ООН 3514(XXX). Зазначений документ закликає уряди всіх країн ужити на національному рівні всіх необхідних заходів щодо запобігання та протидії корупції, які вони вважатимуть доцільними, зокрема законодавчі.

Надалі на восьмому конгресі ООН у 1990 році («Гаванський конгрес»), на якому було ухвалено один із ключових документів у сфері міжнародної співпраці, запобігання та протидії корупції на міжнародному рівні – «Практичні заходи боротьби з корупцією». У цих рекомендаціях визначено базові завдання для країн-учасниць, які зобов'язалися проаналізувати адекватність свого кримінального законодавства, зокрема процесуальні норми, з тим щоб реагувати на всі види корупції; розробити адміністративні та регулятивні механізми попередження корупції; встановити процедури виявлення, розслідування та засудження корумпованих посадових осіб; розробити правові положення для конфіскації коштів та майна, набутих у результаті корупції; вжити відповідних заходів щодо підприємств, причетних до корупції тощо[3].

Із 1990 року вказані завдання суттєво не змінювалися. Проте було здійснено подальшу роботу щодо вдосконалення визначених завдань та механізмів реалізації.

Це резолюція Генеральної Асамблеї ООН «Боротьба з корупцією» прийнята 12 грудня 1996 року (A/RES/51/59) [4], Декларація ООН «Про боротьбу з корупцією та хабарництвом у міжнародних комерційних операціях» (1996 р.) [5], Міжнародний кодекс поведінки державних посадових осіб (1996 р.) [6], Провідні принципи для ефективного виконання Кодексу поведінки посадових осіб із підтримання правопорядку (1989 р.) [7]. незважаючи на те, що зазначені документи мають рекомендаційний характер, саме вони відіграли ключову роль у підготовці міжнародно-правових актів, які закріпили міжнародні стандарти протидії за запобігання корупції.

Базовим документом у сфері протидії корупції на міжнародному рівні є Конвенція ООН проти корупції, прийнята на 58 сесії Генеральної Асамблеї ООН у 2003 році. У документі визначено принципи, заходи і правила реалізації, які можуть застосовуватися для зміцнення правових норм та способів державного регулювання у сфері протидії корупції.

Слід зауважити, що універсальні документи, до яких належать і Конвенції ООН, не завжди можуть урахувати специфіку кожного окремого регіону. Для досягнення ліпших результатів у протидії корупції створюються регіональні організації, покликані протидіяти корупції. Для більшості європейських країн таким органом є Рада Європи. Україна стала членом Ради Європи з 1995 року[3].

Рада Європи поставила перед собою завдання вироблення загальноєвропейських норм та стандартів, контролю за дотриманням, а також надання технічної допомоги державам та регіонам. Для виконання Рада Європи розробила кілька міжнародно-правових документів у цій сфері: 1) Кримінальну Конвенцію Ради Європи про боротьбу з корупцією (1999 р.); 2) Цивільну Конвенцію Ради Європи про боротьбу з корупцією (1999 р.); 3) Двадцять принципів боротьби з корупцією (1997 р.); 4) Модельний кодекс поведінки для державних службовців (2000 р.); 5) Єдині правила протидії корупції за умов фінансування політичних партій та виборчих кампаній (2003 р.).

Безпосередній контроль за реалізацією зазначених документів доручено Групі держав Ради Європи проти корупції (GRECO). Сьогодні до GRECO входять 49 держав Європи, зокрема Україна.

Важливим суб'єктом у сфері міжнародної співпраці є Європейський Союз. Серед документів ЄС у цій сфері варто визначити такі: Комюніке Європейської комісії від 28 травня 2003 р. щодо комплексної політики Європейського Союзу з протидії корупції, Рамкове рішення Ради Європейського Союзу №568 від 22 липня 2003 р. «Про боротьбу з корупцією в приватному секторі».

Аналіз діяльності у сфері запобігання та протидії корупції в межах згаданих міжнародних організацій дозволяє виокремити одну з важливих тенденцій – антикорупційні угоди посилюють політичні зобов'язання у протидії корупції і визначають основоположні міжнародні норми та процедури запобігання цьому явищу. Цей факт означає те, що міжнародне співтовариство зацікавлене в тому, щоб протидіяти корупції як на національному рівні, так і в глобальному масштабі.

Україна досить активно і широко залучена до цього процесу і підписала низку важливих міжнародних антикорупційних угод, зокрема Конвенцію ООН проти корупції, Цивільну конвенцію про боротьбу з корупцією, Кримінальну конвенцію про боротьбу з корупцією, Додатковий протокол до Кримінальної конвенції про боротьбу з корупцією.

Окрім цього, зважаючи на набуття для України чинності Цивільної конвенції Ради Європи «Про боротьбу з корупцією», з 1 січня 2006 року Україна стала сороковим членом GRECO. Приєднавшись до GRECO, Україна взяла на себе зобов'язання брати участь у процесі взаємної оцінки у межах Групи. Україна (як член GRECO) зобов'язана звітувати перед членами цієї групи про результати своєї діяльності у цьому напрямі.

Так, у травні 2009 року на пленарному засіданні GRECO затверджено звіт щодо виконання Україною антикорупційних рекомендацій цієї міжнародної організації. Ці рекомендації надано Україні за результатами першого та другого раундів оцінки. Зазначені раунди оцінки були присвячені діяльності спеціалізованих органів, які займаються попередженням корупції, питанням імунітету посадових осіб щодо кримінального переслідування, а також питанням виявлення, вилучення та конфіскації доходів та іншого майна, отриманих унаслідок корупції, попередження корупції в системі державного управління, відповідальності юридичних осіб за корупційні злочини.

Нещодавно завершився черговий раунд оцінювання України. У його межах відбувся візит експертів GRECO до України, під час якого вивчалася ситуація стосовно імплементації в українське законодавство положень Кримінальної конвенції про боротьбу з корупцією та Додаткового протоколу до неї, а також рекомендацій Ради Європи щодо фінансування політичних партій [3].

Аналогічний механізм взаємної оцінки використовується для контролю за дотриманням та імплементацією положень Конвенції ООН проти корупції. Відповідно до графіка проведення оцінювання, Україна є однією з перших країн, щодо якої проводиться оцінка стану імплементації згаданої Конвенції ООН.

Суттєве значення у забезпеченні міжнародної взаємодії у галузі боротьби з корупцією, особливо з її транснаціональними формами, має діяльність Міжнародної організації кримінальної поліції (далі – МОКП), більш відомої за її телеграфічне позначення – «Інтерпол».

Інтерпол, на думку науковців, не має розглядатися як організація, орієнтована на потреби лише поліцейських апаратів. У співробітництві з нею фактично беруть участь, крім поліції, й інші державні органи, що здійснюють функції кримінального правосуддя. Як зазначав один із провідних західних кримінологів, колишній Генеральний секретар Інтерполу Ж. Непот, під кримінальною поліцією необхідно розуміти саме функції, а не саму систему органів [8, р. 131].

Співробітництво в межах Інтерполу ґрунтується на положеннях національного законодавства країн-членів, а також на підставі міжнародних зобов'язань, які прийняті цими країнами поза організацією.

Крім органів керівництва Інтерполом, до його складу входять Національні центральні бюро (далі – НЦБ), які водночас є підрозділами поліції країн-учасників. Організаційні моделі НЦБ різноманітні, оскільки структури визначаються державами самостійно.

Основні функції НЦБ в усіх країнах єдині. До них належить:

- забезпечення обміну офіційною та конфіденційною (оперативно-розшуковою) інформацією з питань боротьби з транснаціональною злочинністю між національними поліцейськими та іншими правоохоронними органами, Генеральним секретаріатом та НЦБ Інтерполу інших країн;
- організація через відповідні національні органи охорони правопорядку заходів щодо виявлення осіб, предметів та документів, які розшукуються державами-членами Інтерполу;
- направлення до Генерального секретаріату та до держав-членів Інтерполу прохань та повідомлень національних правоохоронних органів про розшук осіб, предметів та документів, здійснення спостереження за особами, котрі підозрюються у злочинній діяльності, а також іншої інформації з метою попередження та розкриття злочинів; формування банку даних про осіб, факти та документи на підставі інформації, отриманої у процесі міжнародного поліцейського співробітництва;
- сприяння (в межах власної компетенції) реалізації рішень і рекомендацій Генеральної асамблеї та Генерального секретаріату Інтерполу, підготовка аналітичних документів із проблем міжнародного співробітництва у галузі боротьби зі злочинністю тощо [9, р. 44–49].

Таким чином, сьогодні Інтерпол є міжнародним центром обліку злочинів і осіб, які їх скоїли, головним координатором інтернаціонального розшуку злочинців, найбільш авторитетною організацією, що спеціалізуються у галузі вироблення стратегії, тактики, методичних основ різних напрямів діяльності поліції, зокрема у сфері протидії транснаціональній корупції.

Говорячи про вдосконалення системи боротьби з транскордонною злочинністю в ЄС, Екхарт фон Бубнофф указує на необхідність вирішення таких першочергових питань щодо налагодження співробітництва у цій сфері, як:

- а) гармонізація та усунення прогалів у кримінальному праві країн-членів ЄС;
- б) подальший розвиток національних та європейських інституцій, що ведуть боротьбу з транскордонними злочинами;
- в) укладення договорів про співпрацю з третіми країнами у сфері боротьби з цими злочинами.

Серед структур, які потребують удосконалення своєї діяльності, він називає Європол, Євроюст, Європейське відомство з боротьби проти шахрайства (далі – ЄВБШ). Ним також розглянуті проблеми статусу Прокуратури ЄС, питання про створення якої розглядається робочою групою з питань юстиції та внутрішніх справ ЄС [10, с. 41–50].

Здійснене дослідження теоретичної бази та практики міжнародної взаємодії у галузі боротьби з корупцією свідчить, що до обставин, які ускладнюють зусилля ООН, Інтерполу та інших організацій із боротьби з транснаціональною корупцією та укріплення поліцейської взаємодії, варто відносити як об'єктивні, так і суб'єктивні чинники.

Питання організації міжнародного співробітництва у сфері протидії корупції в період реформ в Україні є надзвичайно актуальним. І хоча останнім часом зроблено значні кроки до подолання цієї проблеми, все ж залишається низка питань, які не досліджені та потребують додаткового вивчення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Риженкова А.А. Корупція в Україні. URL: <https://refdb.ru/look/1691707.html>.
2. Боротьба з корупцією. On-line курс. URL: https://courses.prometheus.org.ua/courses/NAUKMA/ANTICOR101/2015_T2/about
3. Заброда Д.Г. Взаємодія суб'єктів боротьби з корупцією (адміністративно-правовий аспект): дис. ... канд. юр. наук: 12.00.07. Київ, 2005. 233 с.
4. Резолюція Генеральної Асамблеї ООН «Боротьба з корупцією» прийнята 12 грудня 1996 року (A/RES/51/59).
5. Декларація ООН «Про боротьбу з корупцією та хабарництвом в міжнародних комерційних операціях» (1996 р.). URL: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_369.
6. Міжнародний кодекс поведінки державних посадових осіб (1996 р.). URL: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_788
7. Керуючі принципи для ефективного виконання Кодексу поведінки посадових осіб з підтримання правопорядку (1989 р.). URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_282.
8. The Police Journal. 1978, N 2. P. 131.
9. Interpol. 1996. N 5. P. 44–49.
10. Екхарт фон Бубнофф. Боротьба зі злочинністю на інституційному рівні в ЄС. Юридична Україна. 2003. № 2. С. 41–50.